

ด้านที่สุด

ที่ มท ๐๖๑๙/ว ๑๙๔๘๒

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กท. ๑๐๒๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

เรื่อง การตรวจราชการของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย  
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

ด้วย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบรรหาร ศิลปอาชา) พร้อมด้วยคณะได้เดินทางไปราชการที่จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อตรวจติดตามการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ประชุมรับฟังการบรรยายสรุปข้อราชการ และซักซ้อมนโยบายแก่หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในจังหวัด และมีข้อสั่งการสำคัญ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง ทบวง กรม และมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมที่ดิน คือ เรื่องการออกเอกสารสิทธิที่ดิน ซึ่งได้สั่งการว่า “ขณะนี้มีปัญหาในบางจังหวัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย และมีความรอบคอบ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิที่ดินให้ถือปฏิบัติตามข้อสั่งการของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบรรหาร ศิลปอาชา) โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยมิได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และการออกเอกสารสิทธิในเขตป่าไม้และในเขตปฏิรูปที่ดิน นอกจากจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะออกให้ได้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เจ้าหน้าที่จะต้องถือปฏิบัติดังต่อไปนี้ด้วย

๑. การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะรายโดยมิได้แจ้งการครอบครอง ตามมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ดำเนินการตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๑๙/ว ๑๕๑๐๑ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และให้สอบสวนผู้ปกครอง

ท้องที่ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๗๗๔๘/๒๔๙๗ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๙๗ ส่วนการสอบสวนพยานบุคคลและพยานเอกสารให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๒๕/ว ๑๔๓๑๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ด้วย

๒. กรณีที่ดินอยู่ในเขตป่าไม้ ให้ถือปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งตอบข้อหารือกรมป่าไม้ว่า ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับต้องแจ้งการครอบครองหรือต้องได้รับการผ่อนผันการแจ้งการครอบครองจากผู้ว่าราชการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เสียก่อน จึงจะขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้ (เวียนโดยหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๑๔/ว ๓๖๕๒๑ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ เรื่องหารือเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในเขตป่าไม้ตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน) และให้สอบสวนพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๑๔/ว ๒๔๓๖ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ เรื่อง การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเนื่องจาก ส.ค. ๑ นอกจากนี้ต้องดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดิน ตามข้อ ๕ ของบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๑๐ (๓) ซึ่งกรมที่ดินได้วางแนวทางปฏิบัติไว้แล้วตามหนังสือกรมที่ดินตอบข้อหารือจังหวัดตราด ที่ มท ๐๖๑๔/๓๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๗ เรื่อง การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ (เวียนโดยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๑๔/ว ๓๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๗)

๓. กรณีที่ดินอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ถือปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๒๐๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๗ ซึ่งกรมที่ดินได้เวียนให้ทราบแล้วตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๒๕/ว ๑๑๖๑๐ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๓๗ เรื่อง การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ว่า “เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว และในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่ ส.ป.ก. เข้าไปดำเนินการแล้วหรือยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการก็ตาม พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับไม่ได้ ถ้าราษฎรดังกล่าวไม่ได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือมิได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๒๗ ตริ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ไว้ก่อนมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” สำหรับกรณีที่ราษฎรนำใบแจ้งความประสงค์

จะได้สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๒๗ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดินมาใช้เป็นหลักฐานในการ  
ขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะรายโดยมิได้แจ้งการครอบครอง  
ตามมาตรา ๕๔ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น จะต้องสอบสวนให้  
ได้ความด้วยว่า ผู้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๒๗ ตรี แห่งประมวล  
กฎหมายที่ดิน (แบบ ส.ค. ๒) เป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินหรือได้ครอบครอง  
และทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ จึงจะออกโฉนดที่ดินหรือ  
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) มีชัย สมบูรณ์

(นายมีชัย สมบูรณ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

กองหนังสือสำคัญ

โทร. ๒๒๓๐๔๗๔

โทรสาร ๒๒๒๐๔๓๕